

Hrvatski sabor
Zastupnik Dragutin Lesar

Zagreb , 29. listopada 2008.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o pogrebničkoj djelatnosti

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske te članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosim Prijedlog zakona o pogrebničkoj djelatnosti

U postupku donošenja Zakona potrebna objašnjenja na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela davati će zastupnik Dragutin Lesar.

Z a s t u p n i k

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O POGREBNIČKOJ DJELATNOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Nastankom neovisne Republike Hrvatske, temeljene na demokratskim načelima, ljudskim slobodama i pravima, tržišnom gospodarstvu i privatnom poduzetništvu, te njezinim međunarodnim priznanjem otvorila se mogućnost obavljenja pogrebničke djelatnosti. Prema uzoru na svjetske zemlje sa dugogodišnjom tradicijom pogrebnitva otvoreno je na desetke privatnih poduzeća i obrta, koji se svrstavaju uz već postojeća malobrojna privatna poduzeća, te komunalna gradska javna poduzeća sa područja bivše Jugoslavije. Samim time dolazi do velike konkurencije među pogrebnicima pri čemu gradska javna poduzeća stvaraju veliki otpor i rade probleme poduzetnicima, služeći se pri tome nečasnim i prostuzakornim radnjama.

Zakon o komunalnom gospodarstvu iz 1995. godine („Narodne novine” br. 36/95.), nedvosmisleno navodi da pod komunalne poslove spadaju: održavanje groblja i prijevoz umrle osobe do mjesta ukopa. Stoga, poduzetnici koji obavljaju pogrebničku djelatnost bave se prodajom pogrebne opreme i cestovnim prijevozom umrlih osoba od patologije do groblja i krematorija. U skladu sa odredbama Zakona, nisu se bavili prijevozom do mjesta ukopa (grob, grobnica ili kazeta za urne), niti održavanjem i uređenjem groblja. Već tada se pokazala potreba za donošenjem posebnog zakona koji bi uredio pogrebničku djelatnost, ali do toga nije došlo. Nadalje u 1996. godini, stupanjem na snagu Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o obrtništvu, poduzetnici koji su se bavili pogrebničkom djelatnošću, kao i gradska javna komunalna poduzeća morali su se uskladiti s odredbama predmetnih zakona. To je dovelo do preoblikovanja komunalnih poduzeća u društva s ograničenom odgovornošću i dionička društva (u manjem postotku). Iako je namjera Zakona o trgovačkim društvima i provedenog usklađenja bila usklađenje tržišta i tržišnih subjekata, to se nije dogodilo. Naprotiv, preoblikovana komunalna poduzeća automatizmom su, od svojih osnivača – jedinica lokalne samouprave – dobivala poslove održavanja groblja te se nastavila baviti i strogo tržišnim poslovima kao što su prodaja pogrebne opreme i cestovni prijevoz pokojnika do groblja ili krematorija. Obzirom da su komunalna poduzeća opetovano ostvarivala gubitke u obavljanju pogrebničke djelatnosti i pogrebničkih poslova, suprotno svim načelima tržišne ekonomije i poduzetničkog gospodarstva iste je sanirao osnivač poduzeća – jedinica lokalne samouprave, bolje rečeno porezni obveznici. S druge strane pogrebnici poduzetnici bili su podređenom položaju, ulažući vlastita sredstva bez ikakvih mogućnosti dotacija, saniranja, subvencioniranja ili bilo kakvog drugog oblika pomoći. Tada počinju sukobi na relaciji pogrebnici – komunalna poduzeća, pri čemu su interesne udruge pogrebnika obilazile nadležne institucije te ukazivale na neodrživ položaj na tržištu kao i na teške i svakodnevne nepravilnosti i nezakornosti u radu komunalnih poduzeća. Na žalost nikakve reakcije nije bilo, osim serije prijava gospodarskoj inspekciji od strane komunalnih

poduzeća. Naime, osnova prijave je nepostojanje koncesija, koje su obvezatne za rad poduzetnika na poslovima komunalnog gospodarstva. Prijave rezultiraju zabranama rada uredno registriranih pogrebničkih poduzeća, te visokim prekršajnim kaznama, koje tada dovode u pitanje opstojnost ove poduzetničke djelatnosti i osnovnu egzistenciju poduzetnika, a posredno i njihovih djelatnika.

2002. godine, na traženje Udruge pogrebnika, Hrvatski sabor donosi [Odluku o nedavanju vjerodostojnog tumačenja članka 3. stavka 1. točke 11. i stavka 12. Zakona o komunalnom gospodarstvu](#) ("Narodne novine" br. 150/02.). Ona glasi:

"Na temelju članka 80. Ustava Republike Hrvatske i članka 173. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Hrvatski sabor na sjednici 13. prosinca 2002., donio je

ODLUKU

1. Ne daje se vjerodostojno tumačenje članka 3. stavka 1. točke 11. i stavka 12. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00. i 59/01.).

2. Ova Odluka zajedno s obrazloženjem objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Nedvojbeno je da za obavljanje komunalne djelatnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo i dužnost organizirati službu, osnovati pravnu osobu, odnosno povjeriti te poslove drugoj pravnoj osobi davanjem koncesije. Također, ne postoji dvojba da poslovi održavanja groblja i krematorija, pokapanje, odnosno kremiranje pokojnika, iznajmljivanje ili prodaja grobova, kao i usluge u objektima groblja i krematorija spadaju u pogrebne komunalne poslove.

Istodobno, razvidno je da poslovi u svezi s pogrebom ili kremiranjem koji se obavljaju izvan područja groblja ili krematorija, kao što je preuzimanje – prijenos umrle osobe, priprema pokojnika za pokapanje ili kremiranje (oblačenje i uređivanje pokojnika, balzamiranje i sl.), prodaja pogrebne opreme (lijes, križ i sl.), organiziranje ukopa ili kremiranja, tiskanje osmrtnica, ugovaranje vjerskog obreda i sl., te prijevoz umrle osobe specijalnim vozilom od mjesta smrti do groblja ili krematorija su poslovi koje može obavljati fizička ili pravna osoba slobodno na tržištu, ako ispunjava propisane uvjete i to bez koncesije, jer se ne mogu smatrati komunalnim poslovima.

Sukladno navedenom a na temelju ustavnog načela prema kojemu su poduzetnička i tržišna sloboda temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, kao i načela prema kojemu Republika Hrvatska svim poduzetnicima osigurava jednak pravni položaj na tržištu smatra se da nema potrebe za davanje vjerodostojnog tumačenja ovih odredaba, pogotovo jer se ovih načela trebaju pridržavati i sva ovlaštena tijela u provedbi i nadzoru nad provođenjem ovoga Zakona i drugih propisa.

Klasa: 021-12/02-05/50

Zagreb, 13. prosinca 2002.“

Iz citirane Odluke koju, uzgred rečeno, Hrvatski sabor nikada nije stavio van snage niti na bilo koji način opovrgao, razvidno je kako pogrebnici poduzetnici rade u skladu sa zakonom, te da im sporne koncesije (poradi kojih su drastično kažnjeni) nisu ni potrebne za obavljanje pogrebničke djelatnosti, odnosno poslova. Štoviše, jasno se navodi stav Hrvatskog sabora i pojašnjava koji poslovi spadaju u komunalno gospodarstvo, a koji su prepušteni tržištu. Na žalost, niti dvije godine kasnije, Hrvatski sabor usvaja izmjene i dopune Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ br. 82/04.).

Tim izmjenama i dopunama djelatnost prodaje pogrebne opreme i prijevoza pokojnika do groblja ili krematorija svrstana je u komunalnu djelatnost, što je prouzročilo nesagledive posljedice za pogrebne poduzetnike kao i za razvitak i usavršavanje pogrebničke djelatnosti. To za posljedicu ima potpunu neravnopravnost na tržištu, koja rezultira nezakonitim radnjama, dampinškim cijenama, monopolom i neloyalnom konkurencijom i potpunim srozavanjem ugleda pogrebničke djelatnosti. Činjenica je da su od tada, pa sve do danas, pogrebni poduzetnici silom zakona stavljeni u podređeni položaj u odnosu na komunalna poduzeća. Jednako tako, nastupanje komunalnih poduzeća na tržištu, njihov način poslovanja, kao i metode kojima se koriste kako bi osigurali i zadržali monopolističku poziciju, nisu u skladu sa zakonom, niti sa načelima tržišnog natjecanja i slobodnog poduzetništva. Konkretno, komunalna poduzeća istiskuju poduzetnike s tržišta, dok istovremeno posluju bez ikakvog nadzora, te su opetovano u gospodarskim prekršajima ali bez izrečenih sankcija. Primjera radi, neka komunalna poduzeća, u slučaju nasilne smrti, prevoze umrle osobe na nadležnu patologiju a potom i u prostorije komunalnog poduzeća, bez ikave obavijesti ili dozvole ožalošćene obitelji. Tek dolaskom ožalošćene obitelji na patologiju, mrtvozornik ih obavještava kako je komunalno poduzeće odvelo tijelo. Tada se obitelj obraća komunalnom poduzeću koje im uredno ispostavlja račun za „obavljenu uslugu“ i nudi na prodaju ljesove, cvijetne aranžmane i drugu pogrebnu opremu. Istodobno, ta ista komunalna poduzeća konstantno prijavljuju pogrebne poduzetnike različitim inspekcijama, kočeći na taj način njihovo poslovanje i uništavajući im reputaciju. S druge strane, usprkos opetovanim upozorenjima i prijavama protiv komunalnih poduzeća, inspektorat ne poduzima ništa. Važno je napomenuti kako jedino u Gradu Zagrebu gradska komunalna tvrtka “ Gradska groblja ” ne obavlja djelatnost prodaje pogrebne opreme niti cestovni prijevoz umrlih osoba. Oni se isključivo bave komunalnom djelatnošću tj. održavanjem groblja, ukopom pokojnika i kremiranjem.

Udruga pogrebnika Republike Hrvatske je prije četiri godine, u dogovoru i uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, izradila nacrt prijedloga Zakona o pogrebničkoj djelatnosti, ali na žalost on (iz nepoznatih razloga) nije upućen u saborsku proceduru kao što je to bilo dogovoreno. U međuvremenu Republika Hrvatska se nalazi na pragu ulaska u Europsku uniju i pred naše zakonodavstvo, ali i društvo u cijelosti postavljeni su novi izazovi. Sloboda poduzetništva, ravnopravna tržišna utakmica, zabrana pogodovanja jedinica lokalne samouprave poduzećima čiji su osnivači, snaženje nadležnih tijela i učinkovit inspekcijski nadzor samo su neka od načela na kojima se temelji ovaj prijedlog zakona. Cilj njegovog donošenja je uvođenje reda u pogrebničku profesiju, vodeći se prije svega pijetatom i poštovanjem prema umrloj osobi i obitelji u žalosti. Nedopustivo je da komunalna poduzeća stvaraju i koriste monopolistički položaj kako bi marginalizirali pogrebne poduzetnike i povrh svega to čine na najbezobzirniji način i uz kršenje zakona. Jednako tako nedopustivo je da pojedini poduzetnici bacaju ljagu na dostojanstvo pogrebničke profesije poslujući na crno, uz dampinške cijene, a bez minimum pijeteta i sućuti. Donošenjem ovoga Zakona, tome bi se konačno stalo na kraj i omogućilo pogrebnicima da svoju djelatnost obavljaju zakonito, transparentno i prema svim pravilima struke. Uz to, državne bi institucije imale potpunu kontrolu i nadzor nad obavljanjem pogrebničke djelatnosti, a državni proračun bi profitirao uvođenjem reda na tržište (naplata PDV-a i poreza na dobit, koji se trenutno ne plaćaju, zbog teških malverzacija, zlouporaba pa i kriminala u pogrebništvu).

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona ne bi trebalo angažirati dodatna sredstva u proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O POGREBNIČKOJ DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju osnovni uvjeti i način obavljanja pogrebničke djelatnosti, postupak dodjele i oduzimanja licencije za obavljanje pogrebničke djelatnosti, nepošteno tržišno natjecanje te nadzor nad provedbom i upravne mjere.

Članak 2.

- (1) Pogrebnička djelatnost, u smislu ovoga Zakona, je pružanje usluga preuzimanja, prijevoza i opremanja umrle osobe te organizacija pogreba odnosno kremiranja.
- (2) Pogrebničku djelatnost može obavljati pravna i fizička osoba koja je registrirana za obavljanje te djelatnosti i koja je ishodila licencu za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (3) Pogrebnik je, u smislu ovoga Zakona, pravna ili fizička koja obavlja pogrebničku djelatnost.

Članak 3.

- (1) Pogrebnik se bavi pogrebničkom djelatnošću slobodno i uz jednake uvjete na tržištu.
- (2) Pogrebnik je dužan svoje usluge obavljati u skladu sa pravilima struke, pod jednakim uvjetima i uz iskazivanje dužnog štovanja prema umrloj osobi i obitelji umrle osobe.
- (3) Zabranjeno je ponašanje pogrebnika koje je suprotno dobrim poslovnim običajima, kojim se narušava slobodno tržišno natjecanje ili kojim se nanosi šteta korisnicima.
- (4) Zabranjen je bilo kakav oblik diskriminacije.

Članak 4.

Aktima državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može se pogrebniku ograničavati pravo slobodnog nastupanja na tržištu, zabranjivati tržišno natjecanje ili dovoditi u nejednak položaj na tržištu pojedine pogrebničke ili korisnike njihovih usluga, osim u slučajevima propisanim zakonom.

II. POGREBNIČKA DJELATNOST

Članak 5.

- (1) Pogrebnik može obavljati slijedeće poslove:

- preuzimanje i prijevoz umrle osobe od mjesta smrti do nadležnog zavoda za patologiju, groblja, krematorija, zračne luke, autobusnog kolodvora, željezničkog kolodvora, pomorske ili riječne luke i ostalih terminala za prijevoz putnika ili robe, te poslovnog prostora pogrebnika ukoliko udovoljava propisanim uvjetima,
- organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe u Republici Hrvatskoj u skladu sa posebnim zakonima,
- organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe iz Republike Hrvatske u inozemstvo u skladu s posebnim zakonima i međunarodnim sporazumima,
- organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe iz inozemstva u skladu sa Zakonom i međunarodnim sporazumima, uključujući i preuzimanje umrle osobe u zračnoj luci, autobusnom kolodvoru, željezničkom kolodvoru, pomorskoj ili riječnoj luci i ostalim terminala za prijevoz putnika ili robe, te prijevoz do groblja odnosno krematorija u Republici Hrvatskoj,
- organizacija pogreba,
- prodaja pogrebne opreme (ljesovi, pogrebne urne, tekstilne garniture za umrlu osobu, oprema za odar, cvijeće za obilježavanje doma umrle osobe ili obitelji umrle osobe, te za potrebe pogreba, nadgrobna obilježja i sl.),
- organizacija tiskanja obavijesti o smrti te objava popratnih sadržaja (obavijesti, zahvale, sjećanja) u tiskanim i elektronskim medijima,
- organizacija i pružanje usluge njege tijela umrle osobe (balzamiranje, pranje, šminkanje, šišanje, manikiranje, oblačenje i sl.),
- ostali poslovi neophodni za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

(2) Za poslove preuzimanja i prijevoza umrle osobe, iz stavka 1. pogrebnik je dužan posjedovati svu potrebnu dokumentaciju u skladu sa Zakonom i međunarodnim sporazumima.

III. LICENCIJA

Članak 6.

- (1) Za obavljanje pogrebničke djelatnosti, fizička ili pravna osoba mora biti upisana u sudski registar ili obrtni registar za obavljanje pogrebničke djelatnosti, te imati valjanu licenciju za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (2) Ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove gospodarstva izdaje licenciju iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Izdavatelj licencije vodi evidenciju o izdanim licencijama kao i o podnešenim zahtjevima za licenciju.
- (4) Ministar nadležan za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Ministar) propisuje sadržaj, oblik, te način vođenja i korištenja evidencije iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Na evidenciju iz stavka 3. ovoga članka primjenjuju se zakonske odredbe o zaštiti osobnih podataka.

Uvjeti za dobivanje licencije

Članak 7.

(1) Licenciju može dobiti fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje pogrebničke djelatnosti ako ispunjava slijedeće uvjete:

1. da ima dobar ugled,
2. da ima financijsku sposobnost,
3. da fizička osoba ili odgovorna osoba u pravnoj osobi ima odgovarajuću stručnu osposobljenost,
4. da zakonito posjeduje poslovni prostor, koji ispunjava minimalne tehničke uvjete,
5. da zakonito posjeduje najmanje jedno pogrebno vozilo, koje udovoljava propisanim uvjetima,
6. da zakonito posjeduje ili ima neometan pristup parkiralištu za pogrebna vozila, koje ispunjava minimalne tehničke, organizacijske i ekološke uvjete za sigurno parkiranje.

(2) Za obavljanje poslova organizacije i pružanja usluge njege tijela umrle osobe iz članka 5. ovoga Zakona, pogrebnik mora zakonito posjedovati rashladnu komoru, odnosno neki drugi prostor ili uređaj koji udovoljavaju propisanim uvjetima.

(3) Ministar nadležan za promet uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostorno uređenje i graditeljstvo, propisuje minimalne tehničke uvjete za poslovni prostor i parkirališno mjesto za pogrebno vozilo.

(4) Ministar zdravstva uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostorno uređenje i graditeljstvo, propisuje minimalne tehničke uvjete za rashladnu komoru, odnosno prostor ili uređaj iz stavka 2. ovoga članka.

Dobar ugled

Članak 8.

(1) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona mora imati pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi, te fizička osoba koja želi obavljati pogrebničku djelatnost.

(2) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona nema osoba:

- koja je pravomoćno osuđena zbog kaznenog djela protiv života i tijela, slobode vjere, iznude, ucjene, prisile, povrede mira pokojnika, spolne slobode i spolnog ćudoređa, sigurnosti i povrede prava na rad i drugih prava iz rada i prava na zdravstvenu zaštitu, platnog prometa i poslovanja;

- kojoj je izrećena zaštitna mjera zabrane obavljanja pogrebnićke djelatnosti,

- koja je pravomoćno osuđena za druga kaznena djela na kaznu zatvora duđu od godinu dana.

(3) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona nema osoba koja je u zadnje dvije godine više od dva puta, pravomoćnom odlukom suda za prekršaje, bila kažnjena za teži prekršaj povezan s obavljanjem pogrebnićke djelatnosti, u skladu s ovim Zakonom, rada i zapošljavanja na crno, nelojalne konkurencije ili je obavljala pogrebnićku djelatnost bez odgovarajuće licencije, odnosno u suprotnosti s odredbama međunarodnih sporazuma.

(4) Težim prekršajem iz stavka 3. ovoga ćlanka smatra se prekršaj za koji je propisana novćana kazna, za pravnu osobu u iznosu većem od 25.000,00 kuna, odnosno za fizićku osobu u iznosu većem od 8.000,00 kuna.

Financijska sposobnost

Ćlanak 9.

(1) Financijsku sposobnost u skladu s ovim Zakonom ima pogrebnik ako ima na raspolaganju imovinu u visini najmanje 150.000,00 kuna vrijednosti.

(2) Financijska sposobnost dokazuje se jednim od sljedećih dokumenata:

– izvodom iz odgovarajućeg registra iz kojeg je razvidna visina osnivaćkog kapitala,

– kopijom bilance stanja koju je pogrebnik za proteklu godinu podnio poreznom tijelu,

– popisom pojedinih osnovnih sredstava ukljućujući i troškove nabave ili uplate za vozila, poslovni prostor, uređaje i opremu,

– ispravom o vlasništvu neopterećenih nekretnina,

– ugovorom o namjenski vezanom depozitu u banci,

– garancijom banke ili druge financijske institucije o kreditnoj sposobnosti,

– potvrdom o raspoloživim sredstvima.

(3) Financijska sposobnost nije osigurana ako pogrebnik duguje za najmanje tri mjeseca plaćanje poreza ili doprinosa za zdravstveno ili mirovinsko osiguranje, što se dokazuje potvrdom poreznog tijela ne starijom od mjesec dana.

Stručna osposobljenost

Ćlanak 10.

- (1) Pogrebnik mora biti stručno osposobljen ili imati zaposlenu osobu odgovornu za poslove pogrebničke djelatnosti koja je stručno osposobljena.
- (2) Stručno je osposobljena osoba koja je uspješno završila program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za obavljanje pogrebničke djelatnosti ili je položila ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (3) Na donošenje, uvjete i način izvođenja programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih za obavljanje pogrebničke djelatnosti primjenjuju se odredbe posebnih zakona.
- (4) Sve osobe koje se na dan stupanja ovog zakona na snagu bave pogrebničkom djelatnošću dužne su položiti ispit o stručnoj osposobljenosti u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona.

Polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti

Članak 11.

- (1) Ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti polaže se pred stručnom komisijom, a sastoji se od pet članova.
- (2) Ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti sastoji se od pismenog i usmenog dijela.
- (3) Ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti obuhvaća praktična i strukovna znanja kao i znanja neophodna za samostalno obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (4) Nakon položenog ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti izdaje se uvjerenje.
- (5) Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora(udaljnjem tekstu : Komore) vode evidenciju o položenim ispitima o stručnoj osposobljenosti.
- (6) Troškove polaganja ispita snosi polaznik
- (7) Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti provodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
- (8) Komore donose Program ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti, te propisuje sadržaj i oblik uvjerenja, oblik i način vođenja evidencije o položenim ispitima i visinu troškova polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (9) Način i postupak provođenja ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti zajednički propisuju Komore.

Postupak za dobivanje licencije

Članak 12.

(1) Fizička ili pravna osoba podnosi izdavatelju licencije zahtjev za izdavanje licencije. U zahtjevu treba navesti poslove koji će se obavljati iz članka 5., te priložiti pisane dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 7. ovoga Zakona. Uz zahtjev se prilaže i kopija rješenja o upisu pogrebničke djelatnosti u sudski, odnosno obrtni registar.

(2) Ispunjenje uvjeta iz članka 6. stavka 1. točke 4., 5. i 6. i stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje ured državne uprave u županiji, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove gospodarstva.

(3) Ako podnositelj zahtjeva ispunjava propisane uvjete, izdavatelj licencije izdaje rješenje o licenciji za obavljanje pogrebničke djelatnosti, te dostavlja podnositelju zahtjeva rješenje i izvornik licencije.

(4) Licencija se izdaje za razdoblje od 10 godina i nije prenosiva.

(5) Pogrebnik je dužan podnijeti zahtjev za izdavanje nove licencije u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, najmanje tri mjeseca prije isteka važenja licencije.

(6) Ministar propisuje obrazac licencije.

Promjena podataka

Članak 13.

(1) Pogrebnik je dužan u slučaju promjene podataka na temelju kojih je izdana licencija o istom obavijestiti izdavatelja licence u roku od osam dana od dana promjene.

(2) U slučaju promjene podataka iz stavka 1. ovoga članka izdaje se nova licencija u skladu s odredbama ovog Zakona.

(3) Pogrebnik koji prestaje obavljati pogrebničku djelatnost dužan je o tome obavijestiti izdavatelja licencije najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti.

Članak 14.

(1) U slučaju smrti pogrebnika njegovi nasljednici su dužni izdavatelju licence prijaviti smrt pogrebnika u roku od 30 dana od smrti.

(2) Iznimno od članka 12. stavka 4. ovoga Zakona, nakon smrti pogrebnika, nasljednici mogu nastaviti obavljati pogrebničku djelatnost putem privremenog poslovođe, u skladu s odredbama Zakona o obrtu.

(3) Privremeni poslovođa upisuje se u registar izdavatelja licence.

(4) Privremeni poslovođa ne može obavljati pogrebničku djelatnost dulje od 90 dana.

(3) Privremeni poslovođa je dužan obavljati pogrebničku djelatnost pažnjom dobrog gospodarstvenika za račun nasljednika.

(4) Ako privremeni poslovođa postupi suprotno odredbama ovoga Zakona odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 15.

(1) Ukoliko nasljednici žele nastaviti s obavljanjem pogrebničke djelatnosti, dužni su podnijeti zahtjev za izdavanje licencije iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana smrti pogrebnika.

(2) Ukoliko nasljednici ne žele nastaviti s obavljanjem pogrebničke djelatnosti, dužni su o tome izvijestiti izadavatelja licencije u roku od 90 dana od smrti pogrebnika.

Ukidanje licencije

Članak 16.

(1) Izdavatelj licencije može rješenjem oduzeti licenciju pogrebniku u slijedećim slučajevima:

- ako prestane ispunjavati bilo koji od uvjeta za izdanu licenciju,
- ako utvrdi da je licencija izdana na temelju netočnih podataka,
- ako obavlja pogrebničku djelatnosti u suprotnosti s izdanom licencijom.

(2) Pogrebnik mora u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ukidanju licencije istu vratiti izdavatelju licencije. Rješenje o ukidanju licencije izdavatelj licencije dostavlja i nadležnoj inspekciji Ministarstva.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor u roku od 15 dana od primitka rješenja.

IV. OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Članak 17.

1. Za obavljanje pogrebničke djelatnosti moraju biti ispunjeni:
  - minimalni tehnički uvjeti, kojima moraju udovoljavati poslovne prostorije, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja pogrebnička djelatnost,
  - opći sanitarni i zdravstveni uvjeti, kojima moraju udovoljavati poslovne prostorije, oprema, sredstva za obavljanje pogrebničke djelatnosti i osobe koje neposredno obavljaju pogrebničku djelatnost,
2. Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, propisuje minimalne tehničke uvjete iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

3. Ministar zdravstva, propisuje opće sanitarne i zdravstvene uvjete iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

Članak 18.

Osobe koje obavljaju određene poslove u pogrebničkoj djelatnosti moraju ispunjavati uvjete minimalne stručne spreme za obavljanje tih poslova.

Poslove iz stavka 1. ovoga članka i odgovarajuću stručnu spremu za njihovo obavljanje, propisuje Ministar.

Cjenik

Članak 19.

(1) Pogrebnik donosi cjenik koji mora biti objavljen na vidljivom mjestu u poslovnom prostoru.

(2) Cjenik mora biti sastavljen na način da su iz njega jasno vidljivi svi poslovi koje pogrebnik obavlja i usluge koje pruža, te njihova cijena.

(3) Ukoliko pogrebnik obavlja složenije poslove koji uključuju obavljanje više poslova ili usluga, dužan je prikazati iznos svakog pojedinog obavljenog posla ili pružene usluge, kao i cjelokupan iznos obavljenog posla.

(4) Pogrebnik je, na zahtjev korisnika, dužan pružiti sve informacije vezane uz poslove koje obavlja i usluge koje pruža, te predočiti cjenik na uvid.

Troškovi pogreba

Članak 20.

(1) Troškove pogreba snosi naručitelj pogreba.

Zabrana davanja ponuda

Članak 21.

(1) Zabranjeno je davanje ponuda za obavljanje pogrebničke djelatnosti na javnim mjestima, posebice bolnicama, hospicijima, staračkim domovima, mrtvačnicama, zavodima za sudsku medicinu i kriminalistiku i sl.

(2) Zabranjeno je davanje ponuda za obavljanje pogrebničkih usluga telefonskim putem ili neposrednim dolaskom u dom korisnika pogrebničkih usluga, bez traženja korisnika ili njegove izričite suglasnosti.

(3) Na davanje ponuda i oglašavanje pogrebničke djelatnosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti potrošača.

V. NADZOR

Upravni nadzor

Članak 22.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 23.

(1) Inspekcijske poslove i inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona obavlja Državni inspektorat, sukladno posebnom Zakonu.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pogrebnik - pravna osoba, odnosno druga pravna osoba, ako:

1. obavlja pogrebničku djelatnost suprotno odredbi članka 3. ovoga Zakona,
2. obavlja poslove koji ne spadaju u pogrebničku djelatnost (članak 5.),
3. obavlja pogrebničku djelatnost bez valjane licencije ,
4. nema zaposlenu odgovornu osobu za poslove pogrebničke djelatnosti, koja je stručno osposobljena (članak 10.),
5. ne obavijesti izdavatelja licencije o promjeni podataka ili prestanku obavljanja pogrebničke djelatnosti iz članka 13. ovoga Zakona,
6. ne ispunjava minimalne tehničke uvjete i opće sanitarne i zdravstvene uvjete iz članka 17. stavak 1. ovoga Zakona,
7. zapošljava osobe bez odgovarajuće stručne spreme (članak 18.),
8. nema objavljen cjenik istaknut na vidljivom mjestu (članak 19.),
9. daje ponude za obavljanje pogrebničkih djelatnosti ili oglašava pogrebničku djelatnost suprotno odredbama članka 21. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pogrebnika - pravne osobe, odnosno druge pravne osobe, novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 kn.

(3) Za prekršaje iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se pogrebnik – fizička osoba odnosno druga fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka počinjene na izrazito nemoralan način, te za opetovano ponanavljanje prekršaja pogrebniku će se uz izricanje novčane kazne izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja pogrebničke djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do godinu dana.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Propisi na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 26.

Koncesije za obavljanje pogrebničke djelatnosti, koje su u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu izdala nadležna tijela jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba vrijede godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Fizičke i pravne osobe koje obavljaju pogrebničku djelatnost dužne su uskladiti svoje poslovanje u skladu s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravne i fizičke osobe koje ne usklade svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka, prestaju s obavljanjem pogrebničke djelatnosti, što će rješenjem utvrditi Ministarstvo.

Članak 28.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" br. 26/03. (pročišćeni tekst), 82/04) koje se odnose na preuzimanje i prijevoz pokojnika (članak 3. stavak 1. točka 9., stavak 10. podstavak 2., članak 11. podstavak 8. i članak 20. stavak 1. točka 7.)

Članak 29.

Ovaj Zakona stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim se člankom opisuje osnovna svrha i sadržaj, te opseg ovoga Zakona.

Članak 2.

Odredbama članka 2. definira se pojam pogrebnika, pogrebničke djelatnosti i uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

Članak 3.

Ovim člankom uređena su načela bavljenja pogrebničkom djelatnošću, pružanja usluga u skladu s pravilima struke te se zabranjuje bilo kakav oblik diskriminacije, u skladu s pozitivnom zakonodavnom praksom u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

Člankom 4. zabranjeno je ograničavanje slobodnog tržišnog natjecanja aktima državnih tijela ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 5.

Ovim člankom propisani su poslovi koje može obavljati pogrebnik.

Članak 6. – Članak 16.

Ovi članci detaljno propisuju uvjete za dobivanje licencije, postupak za dobivanje licencije, ukidanje licencije, stručnu osposobljenost i polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti, privremeno poslovodstvo, promjenu podataka na licenci i sl.

Odrebdama ovih članaka definiran je i način vođenja evidencije kao i određena tijela nadležna za izdavanje licencije.

Članak 17.

Odredbe članka 17. propisuju uvjete za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

Članak 18.

Člankom 18. određeno je za obavljanje određenih pogrebničkih poslova potrebna odgovarajuća stručna sprema, što detaljno propisuje ministar.

Članak 19.

U ovom se članku propisuje obveza donošenja cjenika, te isticanja istog na vidljivom mjestu.

Članak 20.

Ovim člankom utvrđeno je da troškove pogreba snosi naručitelj.

Članak 21.

Članak 21. zabranjuje davanje ponuda za obavljanje pogrebničke djelatnosti na javnim mjestima, posebice bolnicama, staračkim domovima i sl. Jednako tako uređuje se oglašavanje pogrebničke djelatnosti.

Članak 22. i 23.

Ovim člancima određuje se upravni i inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona.

Članak 24.

Člankom 24. propisane su prekršajne odredbe za nepoštivanje ovoga Zakona, kao i kazne zapriječene za prekršitelje.

Članak 25. – Članak28.

Člancima 25.-28. propisano je stupanje zakona na snagu te prijelazne i završne odredbe koje, između ostalog, ukidaju određene dijelove Zakona o komunalnom gospodarstvu kako bi se uskladio s odredbama ovoga Zakona.